

Takashi Aoi on tutkimuksissaan todennut, että eri menetelmillä tuotetut iPS-solulinjat saattavat olla sekä erilaistumiskyvyltään että niiden turvallisuuteen vaikuttavilta ominaisuuksiltaan vaihtelevia. Tästä syystä hän pitää ohjelmointimenetelmien sekä solulinjojen valintakriteerien optimointia kriittisenä tekijänä hyvälaatuisten ja turvallisten iPS-solulinjojen tuottamiseksi. Potilaskohtaisten solulinjojen sijaan tulisi hänen mukaansa tähdätä kaikki pääasialliset kudostyypit kattavaan hyvälaatuisten iPS-solulinjojen pankkiin.

Kliiniset tutkimukset eivät vielä näköpiirissä

Perustutkimus iPS-soluilla on erittäin vilkasta ja uusia havaintoja niiden ominaisuuksista julkaistaan koko ajan. Matka iPS-solujen kliiniseen käyttöön on kuitenkin vielä pitkä. Mittavaa perustutkimusta vaaditaan vielä muun muassa ohjelmointimenetelmien kehittämisessä sekä solujen ohjelmoinnin ja uudelleen erilaistamisen geneettisten ja epigeneettisten vaikutusten selvittämisessä ennen kliinisiin tutkimuksiin siirtymistä.

Tiina Palomäki

FT

Erikoistutkija, Fimea